

Visió general de les percepcions regionals sobre el paper de l'educació superior per al desenvolupament humà i social.

- Quin impacte han tingut els desafiaments polítics, socials, econòmics i tecnològics de la globalització en el desenvolupament humà i social de la regió?

A l'**Àfrica Subsahariana**, **Goolam Mohamedbhai** (Illes Maurici), president de la International Association of Universities, ofereix una panoràmica dels efectes de la globalització argumentant que, encara que la globalització ha millorat el creixement i el desenvolupament en molts països en vies de creixement, existeix la legítima inquietud de què els països més pobres de l'Àfrica Subsahariana no s'han beneficiat d'aquests processos.

A la regió dels **Estats Àrabs**, d'acord amb **Mohaya Zaytoun** (Egipte), professora d'Al Azhar University, "l'economia àrab en procés de globalització té moltes carències quant a característiques d'una economia que pugui desenvolupar, fomentar i recompensar tota la productivitat, la recerca científica i la innovació. A més, les economies àrabs no han complert les expectatives d'una taxa de creixement elevada i sostenible".

Quant a la globalització, **Wang Yibing** (Xina), assessor de la GUNI Àsia-Pacífic, explica que a la regió de l'**Àsia i el Pacífic**, existeix el dilema de com fer que els valors i l'educació moral tinguin dues finalitats complementàries de modernització i conservació de la identitat i la cultura nacional. La reducció de pobresa i el creixement econòmic han estat acompanyats de la creixent desigualtat. El consumisme, la degradació ambiental i el gran èxit econòmic han estat acompanyats d'una major competència pels recursos i conflictes potencials que afecten al desenvolupament humà i social.

Anne Corbett (Regne Unit), professora de l'European Institute of the London School of Economics, considera que la globalització és un tema molt controvertit a tota **Europa**. El conflicte s'alimenta de les incerteses generades per la globalització i les ambigüitats respecte on resideixen la causa i l'efecte. "L'argument a favor de la globalització és que Europa –i el món– s'han enriquit durant aquest període. El benestar humà definit a grans trets, ha estat fomentat des de finals dels anys vuitanta i el nombre de persones que es troben en la pobresa ha disminuït. En canvi, els oponents a la globalització han tingut un impacte polític considerable en els últims anys i un suport públic generalitzat. Europa culpa a la globalització de la desaparició de llocs de treball industrials tradicionals; de l'aparició de noves demandes del consumidor a mesura que les societats d'èxit s'enriqueixen; de la necessitat d'una societat més educada per mantenir l'expansió d'una economia com aquesta, i de l'aparició de disparitats geogràfiques i relacionades amb la renda".

A **Amèrica del Nord**, Budd **Lionel Hall** (Canadà), director del Center for Global Studies de la University of Victoria, i **Cornelia Dragne** (Canadà) doctorand de la University of Victoria, perceben que la globalització ha canviat la cultura comunicativa. S'ha recomanat a les institucions que s'adaptin a les exigències de l'economia basada en el coneixement per sobreviure en el món globalitzat. La globalització duu a "la fluïdesa vitalícia" entre l'escola i el treball. Les institucions d'educació superior estan en la millor situació per aprofitar això. No obstant, en el context nord-americà, l'educació superior també s'enfronta a desafiaments a causa de la globalització. Aquests inclouen un major èmfasi en els valors econòmics de l'educació, prioritat a l'empresa i la indústria, "corporativisme" i "capitalisme acadèmic", el que no es percep que estigui en harmonia amb el desenvolupament humà i social.

D'acord amb les dades i els anàlisis d'**Axel Didriksson** (Mèxic), secretari d'educació del govern de Mèxic, la globalització ha tingut un efecte molt negatiu a Amèrica Llatina i el Carib. La globalització ha beneficiat a alguns països de la regió, però ha imposat noves asimetries que, en lloc d'estimular el desenvolupament de capacitats locals en el camp de la creació i la difusió del coneixement i d'ampliar les possibilitats de desenvolupament amb la igualtat, els ha bloquejat enfortint la privatització, la desigualtat i el retard en l'educació superior i la investigació científica. L'impacte de la globalització no ha implicat una reforma positiva, sinó més aviat la deformació i l'alteració de les universitats.

- Quina podria ser la contribució de l'educació superior al desenvolupament humà i social?

A **l'Àfrica Subsahariana**, la contribució més important de l'educació superior al desenvolupament humà i social seria la creació de capital humà, seguida del desenvolupament de capacitat per plantar cara a la globalització. També seria important abordar qüestions de gènere; complir els objectius del programa 'Educació per a tots' i els objectius de desenvolupament per al mil·lenni; proporcionar els recursos humans especialitzats necessaris, especialment professorat; afrontar el desafiament del VIH i la sida a través de mitjans rellevants; incloure programes d'abast social i reduir la pobresa a través de programes de desenvolupament rural.

Als **Estats Àrabs**, l'educació superior contribuiria al desenvolupament humà i social fomentant l'educació no universitària rellevant, l'educació oberta i l'educació a distància, centrant-se en les qüestions relacionades amb la qualitat de l'educació superior. S'hauria de posar l'èmfasi en la investigació i la creació de coneixement, centrant-se en millors condicions laborals del professorat per controlar la fugida de cervells, dissenyant estratègies d'educació superior orientades a l'ocupació i regulant als nous proveïdors d'educació superior.

A **l'Àsia i el Pacífic**, els desafiaments als quals s'enfronta l'educació superior són la idea de l'educació superior com bé públic, mecanisme operatiu inadequat per respondre al canviant entorn extern, a causa de la falta d'autonomia institucional i a la falta d'interacció entre les institucions, el comerç, la indústria i la contaminada cultura acadèmica i universitària. Perquè l'educació superior contribueixi al desenvolupament humà i social, és necessari prendre mesures de transformació en aquests camps.

A **Europa**, la contribució de l'educació superior al desenvolupament humà i social s'observa a través del compliment de les noves exigències que la globalització imposa a l'educació superior. Aquesta té moltes de les claus que suposaran la diferència entre una resposta activa i una resposta passiva als desafiaments. No obstant, perquè l'educació superior contribueixi al desenvolupament humà i social és necessari parar esment a les incerteses i les opcions relacionades amb el coneixement, en un context en el qual les universitats són cada vegada més conscients de la globalització, del coneixement exemplificat per la mobilitat dels estudiants, del coneixement quant a producció i del coneixement legitimat per un model universal.

Una de les importants contribucions de l'educació superior europea al desenvolupament humà i social consisteix en el creixent debat universitari entorn de qüestions com la dimensió social de l'educació superior europea, la naturalesa del "bé públic" i el paper internacional de les universitats europees. I, a més, com poden contribuir les universitats a la solidaritat nord-sud, al desenvolupament sostenible, al canvi climàtic i a les prioritats de desenvolupament personal.

A **Amèrica del Nord**, l'educació superior contribueix al desenvolupament humà i social a través de la participació cívica (involucrar a la comunitat duent activitats fora del campus, millorant el nivell cultural cívic i fomentant el valor de la participació en la comunitat entre els estudiants, el professorat i el personal, donant suport a iniciatives d'investigació basades en la comunitat i enllaços amb grups de la comunitat i fomentant oportunitats per a la transferència de coneixement i de tecnologies), la reforma curricular, el multiculturalisme, el major accés a l'educació continuada, la internacionalització i, finalment, a l'abordar la qüestió de l'escalfament global mitjançant la implementació de plans per a accions específiques.

La major contribució que podria fer l'educació superior al desenvolupament humà i social a **Amèrica Llatina i el Carib** implicaria que les diverses formes d'educació i d'educació superior, la ciència i la tecnologia, s'avaluessin per la seva capacitat de millorar la distribució dels ingressos i l'eradicació de la pobresa. Aquesta crisi de transició podria superar-se construint un escenari alternatiu en el qual els governs i les institucions consideressin que l'educació superior és un bé públic i un instrument estratègic per acabar amb la pobresa i la desigualtat.

- Quins podrien ser els rols futurs, les futures estratègies i les futures accions de l'educació superior per fomentar el desenvolupament humà i social?

Per l'Àfrica Subsahariana:

- L'educació superior podria reformar-se amb la garantia de la qualitat com a força impulsora, tant en el nivell de sistema com en el nivell institucional. S'hauria de posar l'èmfasi en una taxa de participació més elevada, amb programes multidisciplinars que incorporin elements per al desenvolupament humà i social, amb mètodes docents participatius basats en problemes, i el desenvolupament d'habilitats analítiques i del pensament crític i independent que fomenta el treball en equip.
- Hauria de contribuir a complir els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.
- Les universitats podrien posar èmfasi en la recerca per al desenvolupament i en la participació en la comunitat.
- El servei a la comunitat tindria el mateix reconeixement que l'ensenyament i la recerca, involucrant als estudiants i al personal en els problemes de desenvolupament de les zones rurals amb la col·laboració de la riquesa del coneixement aborigen.
- Les institucions haurien de funcionar democràticament, fomentant la transparència i la justícia, i establint els mecanismes adequats per al diàleg i per resoldre conflictes i diferències.

Per als Estats Àrabs:

- L'educació superior se centraria en el compliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni.
- Fomentaria activitats de recerca dirigides a millorar els nivells educatius, la graduació de professorat qualificat i socialment compromès amb un disseny curricular adequat.
- L'educació superior hauria d'actualitzar els plans d'estudi i la pedagogia integrant noves pedagogies.
- Hauria de dissenyar i implementar una estratègia orientada al treball, que combini habilitats emprenedores amb habilitats per al desenvolupament humà i social, superant la desigualtat en les seves diferents formes i fomentant la igualtat d'oportunitats.

Per Àsia i el Pacífic:

- L'educació superior seria la constructora de la "cultura de la pau" i la principal protagonista del "diàleg de civilitzacions".
- Hauria de tenir capacitat per formar als futurs líders i educadors de la consciència política del públic.
- Proporcionaria solucions als problemes als que s'enfronta el desenvolupament humà i social.
- Hauria de garantir l'autonomia institucional i altres requisits per desenvolupar la seva nova funció de desenvolupament humà i sostenible.
- Les institucions d'educació superior passarien un procés de reingenyeria per a l'adopció d'un o més models d'aprenentatge de futur.
- Es portaria a terme la renovació del currículum i el seu desenvolupament per satisfer les necessitats de desenvolupament humà i social.
- Hauria de desenvolupar la capacitat de recerca en els països.

Per Europa:

- Els drets de les persones per triar veritablement entre diversos tipus d'educació superior s'ampliaríen enormement.
- Les universitats europees tindran un paper important en l'escena internacional, a causa dels seus valors democràtics i de drets humans intrínsecs, i a la seva tradició humanista, tan important per al desenvolupament humà i social.

- Les qüestions com la dimensió social de l'educació superior, la naturalesa del bé públic i el paper internacional de les universitats serien prioritàries.
- Una nova estratègia internacional reuniria als governs, els acadèmics, els estudiants i altres grups d'interès per explorar i identificar estratègies d'educació superior accessibles, incloent la internacionalització per a un món més sostenible que pogués donar suport el desenvolupament humà i social.

Per Amèrica del Nord:

- Les institucions d'educació superior haurien d'afrontar el desafiament dels grups socials desafavorits per oferir un accés més ampli i el suport necessari.
- També haurien d'afrontar el canvi climàtic.
- Fomentar la solidaritat internacional.
- L'educació superior hauria d'incorporar un "llenguatge ferm" sobre el compromís cívic en els plans estratègics de totes les institucions i crear oficines, programes o centres de compromís cívic o comunitari d'àmbit universitari, i càtedres d'estudis dedicats a la comunitat.
- Fomentar la revitalització i la recuperació de llengües rellevants en perill de desaparició.

Per Amèrica Llatina i el Carib:

- Les institucions d'educació superior haurien d'assumir la seva responsabilitat social en el foment de la democratització i d'una major participació de la societat civil i recomanar polítiques que beneficiïn a tota la societat.
- L'educació superior hauria de posar l'èmfasi en la necessitat de polítiques nacionals, regionals i locals que articulin diferents nivells d'educació.
- Evitar i eliminar les desigualtats existents quant al gènere, el color, l'origen ètnic i la classe social.
- Oferir un coneixement social rellevant.
- L'educació superior hauria de recomanar polítiques per fomentar la inversió en la investigació tecnològica i científica i considerar que la ciència i la tecnologia serien components estratègics de la societat del coneixement.

L'educació superior fomentaria la seva pròpia democratització per donar accés a aquells que la mereixen i que fins ara havien quedat exclosos.